

Šolski vrtovi naj bodo uzorni; zanemarjeni šolski vrt je učitelju v sramoto. Kako naj se šolski vrtni obdeljujejo, govori listič „Vrtnar,“ knjižica „Ovočarstvo I.“ del od R. Dolenca, „Vrtnarstvo“ od g. Pirca in „der Schulgarten“ od Langauer-ja, kateri spisi se vsakemu učitelju najtopleje priporočajo.

Kar zadeva predpisane predmete, podučevalo se ni na vseh šolah v telovadbi in ženskih ročnih delih. Kar zadeva ročna dela, naj se potrudijo voditelji šol, da pridobe za ta poduk kako privatno zmožno osebo, katera bode za trud svoj dobivala denarne nagrade.

Toliko na kratko po poročilu gospoda okrajnega šolskega nadzornika našega šolskega okraja ob konferenci dne 17. julija t. l.

Dostavek. Da šolstvo v tem okraju tako pošteno napreduje, gre še posebna zahvala in zasluga našemu vrlemu g. c. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku Vinkotu Levstiku. On je pravi mož na svojem mestu in popolno kôso zadači svoji. Strog je, kjer je treba, a nasprotno pa pravi oče svojim sotrudnikom učiteljem.

Ker se nadzorniška doba bliža že svojemu koncu, višje oblasti boljšega storiti ne morejo za prospeh šolskega napredka v tem okraju nego da nam tega za šolo — osobito v zadnji dobi resnično zasluženega moža — zopet okrajnim šolskim nadzornikom za prihodnjo dobo imenujejo in postavijo. Bog ga živi!

Venceljnov.

Iz Ljubljane. — Deželni zbor kranjski. Delovanje zboru napreduje dobro in izrekoma finančni odsek podajal je do sedaj največje število poročil za javne seje. Iz upravnega odseka došlo je do sedaj še le eno poročilo, odsek za letno poročilo pa je naznanil za jutrišnje sejo poročila o treh paragrafi. Izmed važnejših vprašanj bilo je včeraj rešeno ono premeščanja bolnice ven iz mesta ljubljanskega tako, da sme sicer za primerno ceno prilično nakupiti stavišče, da pa vendar premeščenje samo ostane odvisno kupnine za sedajno bolnico in pa od izdatnosti podpore ljubljanskega mesta in pa hranilnice. Rešiti je še vprašanje dolenske železnice, za katero namerava deželni zbor priporočiti vdeležbo dežele s svoto 500,000 gld., dalje gledališko vprašanje, pri katerem je tudi še letos treba določiti stavišča in pa dopolniti v prejšnjim zasedanju sklenjenih vodil za zgradbo. Deželni proračun bo le v obče ugoden, ako ravno dežela pri davku na žganje zgubi pomenljivo svoto, zato, ker se pri deželnem posojilu za prihodnje leto kaže presežek 110,000 gl.

Razprave v zboru vrše se sploh mirno, akoravno bi nasprotna manjšina, večino prav rada speljala na led, da bi potem mogla v svojih listih kričati in lagati o „surovosti“ slovenske deželno-zborske večine.

— V Kranji in v Žireh bode lepa cesarska slavnost prihodnje soboto in nedeljo dne 6. in 7. t. m.

— Velikanski top peljali so minuli četrtek skozi Ljubljano v Pulj. Top je namenjen za našo novo vojno oklopnico s stolpom „cesarjevič Rudolf“. Cev topova tehta 48.500 klg. je dolga 10.625 m. Kalibar ali vo-

tlina cevi meri 30.5 $\frac{1}{m}$., teža jednega jeklenega streliiva (podolgaste krogle) znaša 455 klg., za vsak strel potrebuje se 141 kil rujavega smodnika, naj večja daljava strele znaša 16 kilometrov ali 2.1 mile, to je nad 4 ura hoda.

Oklopnica „cesarjevič Rudolf“ oborožena bode na stolpu s tremi taki topovi.

— Volitev mestnega predstojništva v Kranji. Pri občinski volitvi mesta Kranja dne 6. sept. t. l. so bili izvoljeni: za župana g. Karol Šavnik, za svetovalce: gg. Ferdinand Sajovic, Tomaž Pavšlar in Franc Dolenc.

— Vabilo k slavnosti blagoslovljenja šolske zastave v Nevljah, v nedeljo 7. oktobra 1888. Vspored:

1. Blagoslovljenje zastave ob 3. uri popoldne.
2. Slavnostni govor.
3. O 40letnici cesarjevi. Pesem; zložil Ivan Zarnik. Deklamuje Katarina Virjent.
4. Slovenska dežela. Deklamuje Stanislava Zarnik.
5. Slovo slovenskega vojaka. Pesem; zložil Ivan Zarnik. Deklamuje Sušnik Ivan.
6. Mladini. Pesem; zložil Ivan Zarnik. Deklamuje Antonija Novak.
7. Razdeljenje kujižice „Cesar Franc Jožef I.“ mej šolsko mladino.

8. Pogostenje šolske mladine.

Mej posameznimi točkami in pri ljudski veselici svira Kamniška veteranska godba.

S to slavnostjo združi se ob enem splošna ljudska veselica v proslavo 40letnega vladanja presvitlega cesarja Franc Jožefa I. K tej slavnosti vabi slavno občinstvo šolsko vodstvo.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Grof Kalnoky vrnil se je z Nemške nazaj na Dunaj in časniki ugibljejo, kaj da bi se bila mogla dogovoriti z Bismarkom. Ker se je uradno naglašalo da bode razgovor zadeval tudi trgovinske razmere med Nemško-Avstrijsko, dalo je to nemško-narodnim časnikom takoj povod pisariti o „tesnej“ zvezi z Nemško po njihovem okusu. — Dne 3. oktobra pride na Dunaj Nemški cesar in se bode mudil približno 6 dni, pa zadnje tri dni na lov na Gornještajerskem. Za sijajen sprejem delajo se velike priprave. V niževavstrijskem deželnem zboru odgovoril je c. kr. namestnik baron Possinger na interpelacijo Verganijevo z veliko odločnostjo zaradi postopanja policije povodom obsodbe Schönererjeve, zbornica je glasno odobraval odgovor namestnikov.

Ko se je razglasilo, da dne 3. oktobra nemški cesar doide na Dunaj, takoj pričelo se je gibanje prusjaške nemške stranke v mestnem odboru dunajskim in pa v sedaj zborujočem niževavstrijskem deželnem zboru. Mestni zastop dela za okinčanje mesta tolike priprave, kakor bi imelo slaviti lastnega cesarja, in v deželnem zborn stavil je protisemit in pristaš Schönererjev Ver-

tak gani, predlog, da ga deželni glavar celo ni pustil prečitati rekoč, da to ne spada v področje deželnega zbora. Po pravici obsojajo tako početje vsi domoljubni časniki, kazajoč posebno na to, da je mogoče kaj takega v glavnem mestu države, katero nikakor ceniti ne ve dobrot in prednosti izvirajočih od tod, da v njem biva cesar s svojim dvorom in vsa državna osredna oblastva.

Praga — Pomenljivejše, kot zborovanje drugih deželnih zborov, je ono kraljestva Češkega izrekoma letos, ko se že drugo leto kujajo tamošni nemški poslanci, ki ne prihajajo v zborovanje. Omenjali smo zadnjič pomenljivega nagovora češkega deželnega maršala kneza Jurija Lobkovic-a. Danes poročati nam je o predlogu deželnega odbora, v katerem poroča, da je neim-novan rodoljub (nadinženir in državni poslanec Hlavka) deželnemu maršalu izročil 200.000 gl. v enotnih državnih dolžnih pismih za ustanovitev češke akademije znanosti, slovstva in umetnosti v Pragi. Deželni odbor predlaga, da dežela sprejme to darilo, darovano v hvaležen spomin 40letnega vladanja cesarjevega ter predlaga ob enem pravila za akademijo. Tak čin domoljubja je enako veselo poroštvo zvestobe avstrijskih Slovanov, kakor tudi nepremagljivosti češkega naroda!

Istra — nadepolna, ne več tužna. sme se trditi danes. Sedajna grof Taaffejeva vlada ne drži več križem rok nasproti brezozirnosti italijanov na Primorskem. Stari lahon dr. Vidulič moral je pustiti stol deželnega glavarja za Istro, ker je hotel tajiti obstanek Slovencev in Hrvatov v Istri, ker ni dopustil, da se prečita hrvatska interpelacija v istrskem deželnem zboru. Dr. Volarič in pristaši njegovi pritožili so se telegrafčno pri ministru grofu Taaffeju in ta je zaukazal, česar Vidulič storiti ni hotel, vsled tega odstopil je Vidulič in zborovanje pretrgano je do 15. oktobra. Vendar enkrat odločen korak na Primorskem!

Nemška. — Priprave za potovanje cesarjevo so gotove. Poslanik Schlötzer vrnil se je v Rim. Knez Bismark in njegov sin grof Herbert Bismark, bila sta pri cesarju, ki se odpelje na potovanje s Potsdama. Z mednarodne afriške države dohajajo nepovoljna poročila. Stanlej-jevo potovanje v sredno Afriko je spodletelo vsled izdajstva domačih glavarjev, Stanlej sam je gotovo zgubljen in prizadete države prevdarjajo, kaj storiti sedaj.

Španjska. — Znani francoski maršal Bazaine, ki je bil v Krimu pri Ruski vojski, leta 1862 v Meksiki, v francosko-nemški vojski leta 1870 pa vjet z vojno 173 000 vojakov. Umrl je dne 24. t. m. v Madridu. Sodnija obsodila ga je na smrt, predsednik republike pa ga je pomilostil. Leta 1874. pobegnil je iz ječe in se je konečno naselil v Madridu, kjer ga je pred malo leti hotel kot izdajico umoriti nek Francoz.

Srbska. — Govori se, da je posredovanje našega cesarja imela toliko vspeha pri pravdi o ločitvi zakona med kraljem in kraljico, da kralj odstopi od pravde, ne pa da bi se sklenila poravnava med kraljem in kraljico.

Ogerska. Baron Czaky, do sedaj veliki župan Cipski in podpredsednik gosposke zbornice ogerske, postal je naučni minister, značijo ga na kratko s tem da se pravi, novi minister je liberalen katolik. Da bode novi minister zvest pristaš vladajoče liberalne stranke, bilo je tako umevno.

Vlada je pri volitvi poslanca za srednje mesto Pestansko grdo propadla. V tem nekdanj Deak-ovem volilnem okraju bili so vedno voljeni z vsklikom zvesti pristaši vladini, sedaj pa je propadel mogočni vladni kandidat. vodja hranilnični Julij Steiger in izvoljen je bil pristaš zmerne opozicije (Aponijeve stranke) častnikar baron Ivor Kaas.

Najnovejše vesti.

Grška. — Govori se, da se princ Jurij zaroči s hčerjo vojvode Chartres-kega; govorica, da kralj namerava vlado prepustiti prestola nasledniku ter vrniti se na Dansko, se ne poterjuje po vsem, ampak formalno se ugovarja, da se v prizadetih krogih, kaj takega še ni razgovarjalo.

Egipt. S Kaire se brzojavlja dne 25. t. m. Dva angleška vojna brodova odideta nemudoma v Suakim, kamor se je napotil tudi egiptovski batalijon v pomnoženje tamošnje posadke.

Laška. Povodom prihoda nemškega cesarja bode v Neapolu zbranih 20 laških vojnih brodov in 22 torpedo-brodičev. Pričakuje se pri tej priliki, da doide tje tudi nemška in pa francoska mornariška eskadra.

Žitna cena

v Ljubljani 22. septembra 1888.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 95 kr. — banašk. 7 gold. 32 kr. — turšice 5 gold. 70 kr. — soršice 5 gold. 75 kr. — rži 5 gold. 30 kr. — ječmena 3 gold. 10 kr. — ovsa 4 gold. — kr. — ajde 5 gold. 60 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 05 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 24. septembra.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rrž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 44 kr.